

Usul Gereği

Bu kitap, foto muhabiri Ara Güler'in, 21-26 Mayıs 1952 tarihlerinde, Ermenice *Jamanak* gazetesinde yayımlanan "Kumkapui hay tznorsnerun hed' (Kumkapı Ermeni Balıkçılarıyla Birlikte) başlıklı yazı dizisinin üç dilli olarak yeniden basımıdır.

Gazetede altı gün tefrika edilen bu yazı dizisinde on iki fotoğraf kullanılmıştı. Bu kitapta ise, daha bütünlüklü bir tanıklığı yansıtabilmek amacıyla, gazetede basılanların yanı sıra, Güler'in arşivinden alınan toplam 56 fotoğrafa yer verildi. Bu görsel malzeme, Kumkapı'nın ve İstanbul'un çehresinin son elli yılda büyük bir hızla değişmesi nedeniyle artık son bulmuş bir yaşantıyı bugüne taşıyor.

Türkçe ve İngilizce çeviriler doğrudan Ermenice metinden yapıldı. Özgün metinde geçen Türkçe kelimeler, çeviride italik dizildi.

Yayıncının notu

About method

This book is a reprint in three languages of photojournalist Ara Guler's newspaper serial entitled "Armenian Fishermen at Kumkapi". The series appeared from May 21 to 26, 1952, in Armenian *Jamanak* newspaper.

Twelve photos were used in this newspaper serial over six days. Here in this book, in addition to those twelve pictures, 56 photos provided from Guler's archives were also included for the purpose of reflecting the testament in its entirety. The visual materials reveal the lifestyle that has so recently disappeared due to the huge and rapid changes to the features of Istanbul and Kumkapi, and transport these traces of the past fifty years to the present time.

Turkish and English texts have been translated from the Armenian text. Turkish words in the original text have been indicated in *italics* in the translated versions.

Publisher's note

Հրատարակչատան կողմէ

Այս գիրքը լուսանկարչական լրագրող Արա Կիւլէրի 21-26 Մայիս 1952 թուականներու միջեւ ժամանակ օրաթերթին մէջ հրատարակուած «Գումգաբուի հայ ձկնորսներուն հետ» խորագրեալ յօդուածաշարին վերահրատարակումն է երեք լեզուներով:

Ժամանակի վեցօրեայ յօդուածաշարին մէջ օգտագործուած էին տասներկու լուսանկարներ. իսկ այս գիրքին մէջ, աւելի ամբողջական վկայութիւն մը տալու նպատակով, թերթին մէջ հրատարակուած

լուսանկարներու կողքին, տեղ տուած ենք նաեւ Կիւլէրի արխիւէն 56 լուսանկարներու: Գումգաբուի եւ Իսթանպուլի դիմագիծին վերջին յիսուն տարիներու արագընթաց կերպարանափոխումով վերջ գտած կենցաղ մը ներկայ կը փոխադրուի շնորհիւ այս տեսողական վաւերանիւթին:

Թրքերէն եւ անգլերէն թարգմանութիւնները կատարուած են ուղղակիօրէն հայերէն բնագրէն:

Խմբագրութեան վերաբերեալ

ԳՈՒՄԳԱԲՈՒԻ ՀԱՅ ՁԿՆՈՐՄԱՆԵՐԸ
ARMENIAN FISHERMEN AT KUMKAPI
KUMKAPI ERMENİ BALIKÇILARI

1952

A r a s Y a y ı n c ı l ı k

İstiklal Caddesi, Hıdivyal Palas 231/Z

34430 Tünel, Beyoğlu-İstanbul

Tel: (0212) 252 65 18 - 243 06 02

Fax: (0212) 252 65 19

info@arasyayincilik.com

www.arasyayincilik.com

ARAS - ԱՐԱՍ 119

Kumkapı Ermeni Balıkçıları
Armenian Fishermen at Kumkapı
Գումգաբուլի հայ ձկնորսները
ARA GÜLER / ԱՐԱՅ ԿԻԼԵՐ

Türkçe çeviri / Turkish translation / Թրքերենի թարգմանություն

Payline Tomasyan / Փայլինե Թովմասեան

İngilizce çeviri / English translation / Անգլերենի թարգմանություն

Sonia Derman Harlan / Սոնիա Տերման Հարլան

İngilizce redaksiyon / English proofreading / Անգլերենի սրբագրություն

Carol LaMotte / Քերոլ Լամոթ

Kapak Tasarımı / Cover Design / Կողքի պատրաստություն

Aret Gıcır / Արետ Կըճըր

Grafik Uygulama / Graphic Assistant / Էջադրություն

Ararat Şekeryan / Արարատ Շեքերեան

© 2010, Aras Yayıncılık / Արաս Գրատարակչություն

© 2010, Ara Güler / Արայ Կիլեր

ISBN 978-605-5753-19-1

Baskı / Printing / Տպագրություն

Mas Matbaacılık

Soğuksu Caddesi no 3 Hamidiye - Kâğıthane İstanbul

Tel: (0212) 294 10 00

İstanbul / Իսթանպուլ

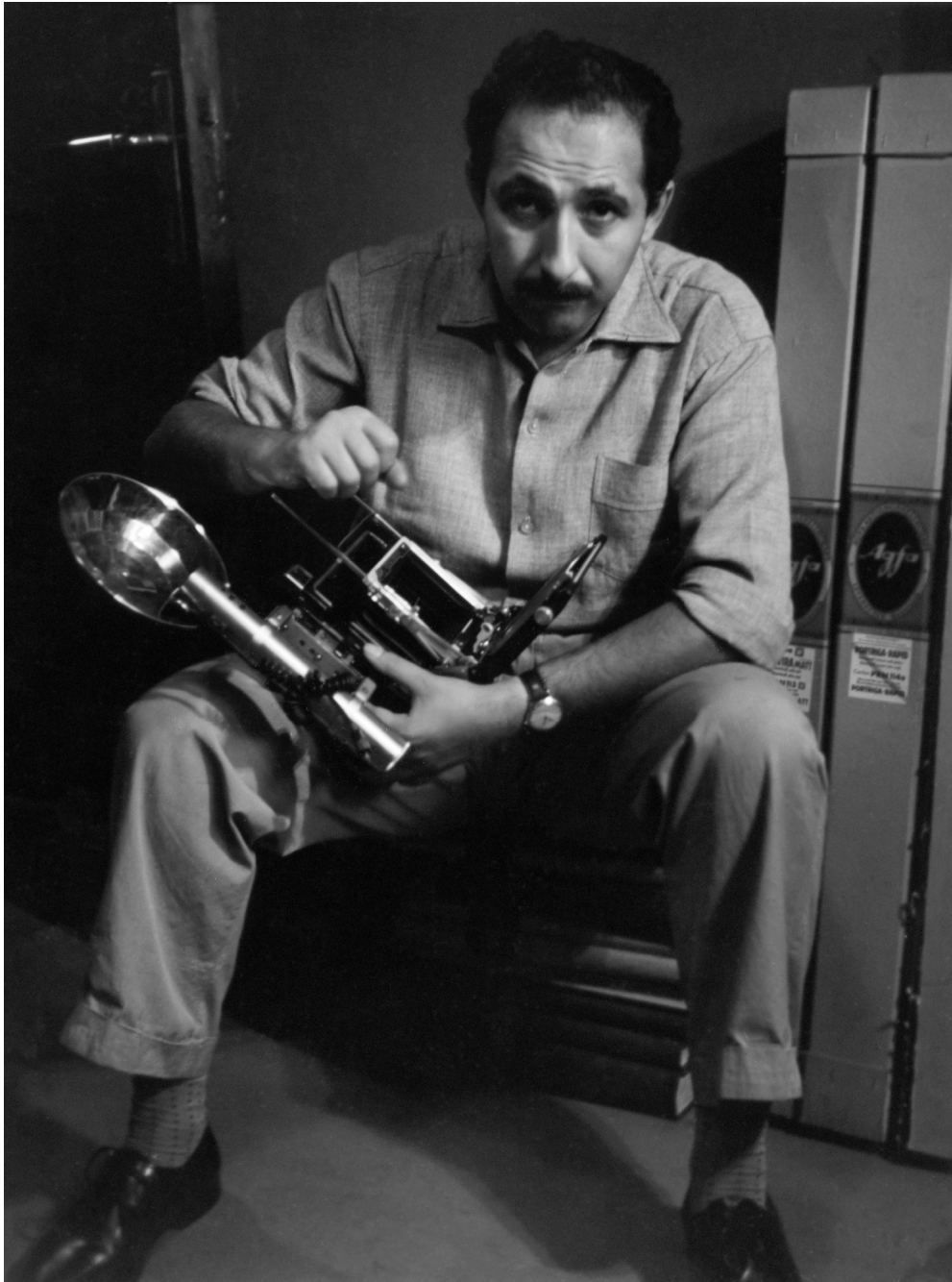
Aralık/December/Դեկտեմբեր 2010

ԱՐԱ ԳՆԼԵՐ ԱՐԱՅ ԿԻԼԷՐ

ԳՈՒՄԳԱԲՈՒԻ ՀԱՅ ՁԿՆՈՐՍՆԵՐԸ
ARMENIAN FISHERMEN AT KUMKAPI
KUMKAPI ERMENİ BALIKÇILARI

1952

ARA GÜLER

1928'de İstanbul'da doğdu. Türkiye'de yaratıcı fotoğrafçılığın uluslararası alanda ün kazanmış en önemli temsilcisidir. 1951'de Getronagan Lisesi'nden mezun oldu. Gazetecilik yaşamına 1950'de *Yeni İstanbul* gazetesinde başladı. Bu yıllarda Ermenice gazete ve edebiyat dergilerinde öyküleri yayımlandı. 1956'da *Time-Life*, 1958'de *Paris-Match* ve *Stern* dergilerinin yakınoğu foto muhabirliğini üstlendi. Aynı dönemde Magnum Ajansı'na katıldı. 1961'de İngiltere'de yayımlanan *British Journal of Photography Year Book*, onu dünyanın en iyi yedi fotoğrafçısından biri olarak tanımladı. 1962'de Almanya'da 'Master of Leica' unvanını kazandı. Dünyanın dört bir yanında yüzlerce sergi açtı. Bertrand Russell'dan Winston Churchill'e, Arnold Toynbee'den Picasso'ya, Salvador Dali'ye kadar birçok ünlü kişinin fotoğrafını çekti, onlarla röportajlar yaptı. Fotoğraflarının büyük bir bölümü Paris'te Ulusal Kitaplık'ta, ABD'de Nebraska Üniversitesi Sheldon Koleksiyonu'nda, ayrıca Boston, Chicago ve New York'ta özel koleksiyonlarda bulunmaktadır. Ayrıca Almanya'da, Köln'de Ludwig Museum'da ve Das imaginärische Photo-Museum'da fotoğrafları sergilenmektedir. 2006'da yayımlanmaya başlayan *İz* dergisinin yayın yönetmenliğini yapıyor.

Başlıca Ödülleri

- *British Journal of Photography Year Book* tarafından 'Yedi Yıldız Fotoğrafçı'dan biri seçildi, 1961 İngiltere
- Leica Firması tarafından dünyada sadece 38 kişiye verilen 'Master of Leica' unvanı, 1962 Almanya
- Gazeteciler Cemiyeti Ödülü, 1979
- Başbakanlık Basın Yayın ve Enformasyon Genel Müdürlüğü tarafından "Türkiye'nin Yurtdışı Tanıtımına Katkılarından" dolayı, Cumhurbaşkanı Turgut Özal tarafından verilen Şeref Ödülü, 1991
- Başarılı İletişimciler Ödülü, 1995
- İFSAK Yılın Fotoğrafçısı Ödülü, 1995
- Aydın Doğan Vakfı Görsel Sanatlar Büyük Ödülü, 1999
- Türkiye Gazeteciler Cemiyeti, meslekte 50 yılını dolduran gazetecilere verilen Burhan Felek Basın Hizmet Ödülü, 1999
- 70. yaş günü nedeniyle Ermeni Patrikhanesi tarafından verilen Liyakat Nişanı, 2000
- 'Yüzyılın Fotoğrafçısı' unvanı, 2000 İstanbul
- Fransız Hükümeti tarafından İstanbul'daki Fransız Sarayı'nda 'Légion d'Honneur; Officier des art et des lettres' unvanı, 2000
- Yıldız Üniversitesi Fahri Doktora unvanı, 2004
- Cumhurbaşkanlığı Kültür Sanat Büyük Ödülü, 2005
- Kültür ve Turizm Bakanlığı Kültür Sanat Hizmet Ödülü, 2008
- Paris Belediyesi Vermeil Madalyası, 2009
- TBMM Üstün Hizmet Ödülü, 2010

Başlıca Kitapları

Fotoğraflar (Karacan, 1980, İstanbul); *Ara Güler'in Sinemacıları* (Hil, 1989, İstanbul); *Sinan, Architect of Soliman the Magnificent* (Arthaud, 1992, Paris; Thames and Hudson, 1992, Londra ve New York); *Living in Turkey* (Albin Michel, 1993, Paris; Thames and Hudson, 1993, Londra ve New York; Archipelago Press, 1993, Singapur); *Eski İstanbul Anıları* (Dünya, 1994, İstanbul); *Bir Devir Böyle Geçti, Kalanlara Selam Olsun* (Ana, 1994, İstanbul). *Yitirilmiş Renkler* (Dünya, 1995, İstanbul); *Yüzlerinde Yeryüzü* (Ana, 1995, İstanbul); *Babilden Sonra Yaşayacağız* (Kısa hikâyeler, Aras, 1996, İstanbul); *Ara Güler'e Saygı* (YGS, 1998, İstanbul, Hamburg); *İstanbul des Djinn's* (Fata Morgana, 2001, Montpellier, Fransa); *Yeryüzünde Yedi İz* (Yapı Kredi, 2002, İstanbul); *100 Yüz* (Yapı Kredi, 2003, İstanbul); *Retrospektif – 50 Yıl Fotojurnalizm* (YGS, 2004, İstanbul, Bremen); *Ara Güler* (Antartist, 2005, İstanbul); *Ara'dan Yetmişyedi Yıl Geçti - Best of Ara Güler*(Fotografevi, 2005, İstanbul); *Beyaz Güvercinli Adam* (Fotografevi, 2007, İstanbul); *Ara Güler* (Hachette, 2007, Paris), *Afrodisyas Çılgılığı* (Yapı Kredi, 2008, İstanbul)

ARA GÜLER

He was born in Istanbul in 1928. The most important living representative of creative photography in Turkey today, he has a well-established international reputation. In 1951 he graduated from Getronagan High School. He began a career in journalism with the newspaper *Yeni İstanbul* in 1950. He started to write short stories in Armenian. He became a photojournalist for *Time-Life* in 1956 and for *Paris Match* and *Stern* in 1958. Around the same time, he joined the Magnum Agency. In the *British Journal of Photography Year Book* published in 1961, he was named one of the seven best photographers in the world. In 1962, he received the 'Master of Leica' award in Germany. He has also interviewed and photographed numerous celebrities ranging from Bertrand Russell and Winston Churchill to Arnold Toynbee, Pablo Picasso and Salvador Dali. Many examples of Ara Güler's photographic work are to be found in institutions such as the French National Library in Paris and the Sheldon Collection at Nebraska University as well as in private collections in Boston, Chicago and New York. His photographs are also on display at the Ludwig Museum and at Das Imaginäre Photo-Museum, both in Cologne. Ara Güler is the chief editor of the *İz* magazine.

Selected Awards

- Named one of 'Seven Star Photographers' in the *British Journal of Photography Year Book*, 1961 Britain
- 'MASTER OF LEICA', a title awarded by Leica to only 38 artists in the world, 1962 Germany
- First Prize in Photojournalism by the Turkish Association of Journalists, 1979
- Received the honorary award of the Office of the Prime Minister, Directorate General of Press and Information for services in promoting Turkey overseas and was presented with the award by the then President, Turgut Özal, 1991
- Successful Communicators Award, 1995
- Photographer of the Year Award from İFSAK, 1995
- Grand Prize for Visual Arts by the Aydın Doğan Foundation, 1999
- Burhan Felek Services to the Media Award, presented to journalists after 50 years in the profession by the Turkish Association of Journalists, 1999
- The Order of Merit by the Armenian Patriarchate to mark his 70th birthday, 2000 Istanbul
- Named Photographer of the Century in Turkey, 2000
- Légion d'Honneur medal and title of Officier des Arts et des Lettres by the French Government in the Palais de France, 2002
- Honorary doctorate from Yıldız University, 2004
- Presidency of the Republic Of Turkey Grand Award for Culture and Art, 2005
- Vermeil Medal by the Municipality of Paris, 2009
- Outstanding Service Award of Turkish Parliament, 2010

Major Publications

Fotoğraflar (Istanbul, 1980); *Ara Güler'in Sinemacıları* (Istanbul, 1989); *Sinan, Architect of Soliman the Magnificent* (Paris, 1992; London and New York, 1992); *Living in Turkey* (Paris, 1993; London and New York, 1993; Singapore, 1993); *Eski İstanbul Anıları* (Istanbul, 1994); *Bir Devir Böyle Geçti, Kalanlara Selam Olsun* (Istanbul, 1994); *Yitirilmiş Renkler* (Istanbul, 1995); *Yüzlerinde Yeryüzü* (Istanbul, 1995); *Babilden Sonra Yaşayacağız* (Istanbul, 1996); *Tribute to Ara Güler* (Istanbul, Hamburg, 1998); *Istanbul des Djinnns* (Montpellier, 2001); *Seven Landmarks of the World* (Istanbul, 2002); *100 Yüz* (Istanbul, 2003); *Retrospektif - 50 Yıl Fotojurnalizm* (Istanbul, 2004); *Ara Güler* (Istanbul: Antartist Yayınları, 2005); *Ara'dan Yetmişyedi Yıl Geçti - Best of Ara Güler* (Istanbul, 2005); *Beyaz Güvercinli Adam* (Istanbul, 2007); *Ara Güler* (Paris, 2007); *Call of Aphrodisias* (Istanbul, 2008)

ԱՐԱՅ ԿԻԼԵՐ

Արայ Կիլեր ծնած է Իսթանպուլ, 1928-ին: Թուրքիոյ հեղինակային (ստեղծագործ) լուսանկարչութեան հռչակ շահած ամենէն կարեւոր ներկայացուցիչն է միջազգային ասպարեզին մէջ: Շրջանաւարտ եղած է Կեդրոնական Վարժարանէն 1951 թուականին: Լրագրողական կեանքին կը սկսի 1950-ին *Ենի Իսթանպուլ* թերթին մէջ: Այս տարիներուն կը հրատարակուին իր պատմութեանը հայալեզու թերթերու եւ գրական հանդէսներու մէջ: 1956-ին *Թայմ-Լայֆ*, եւ 1958-ին *Փարի-Մաշ* եւ *Սթրոն* պարբերականներուն Սերժանտ Արեւելքի լուսանկարչական լրատուութիւնը յանձն կ'առնէ: Նոյն շրջանին կը միանայ Աժան Մակնունին: 1961-ին Անգլիա հրատարակուող Բրիտանական Լուսանկարչական Յանդէսի Տարեգիրքը զինք կ'ընդունի որպէս աշխարհի լաւագոյն եօթը լուսանկարիչներէն մին: 1962-ին Գերմանիոյ մէջ կը շահի *Մասթրր աֆ Լէիզա* կոչումը: Կիլեր, աշխարհի չորս կողմը հարիւրաւոր ցուցահանդէսներ բացած է: Ան լուսանկարած է Պերթրանտ Ռասսըլէն մինչեւ Ուիլյամսոն Չըրչըլ, Արնոլտ Թոյնպիէն մինչեւ Փիքասսո եւ Սալվատոր Տալի, ինչպէս նաեւ մեծ թիւով այլ հռչակաւոր անձնաւորութիւններ, որոնց հետ նաեւ կատարած է հարցազրոյցներ: Արայ Կիլերի լուսանկարներու բազմաթիւ մոնթաժներ տեղ գրաւած են Փարիզի Ազգային Գրադարանին մէջ, ԱՄՆահանգներու Նեպրասքայի Յամալսարանի Շէլտոն Յաւաքածոյին մէջ. Կիլերի լուսանկարներէն կան նաեւ Պոսթոնի, Շիքակոյի եւ Նիւ Եորքի մէջ՝ որոնք մաս կը կազմեն անձնական հաւաքածոններու: Իր լուսանկարները կը ցուցադրուին նաեւ Գերմանիոյ Քելն քաղաքի Լիւտվիկ Թանգարանի եւ Տաս իմաճինարիչ Ֆօթօ Միւզէումի մէջ: Կիլեր, 2006 թուականին հրատարակութեան սկսող *Իզ* հանդէսին զլխաւոր խմբագիրի պաշտօնը կը վարէ:

Գլխաւոր Մրցանակները

- Անգլիական Պրիթիչ Գուրնըլ օֆ Ֆոթօկրաֆի Ելըր Պուքի կողմէ «Եօթը Լուսանկարիչ Աստղեր»էն մէկը ընտրուած է 1961, Անգլիա

- Լէիզաի կողմէ աշխարհի մէջ միայն 38 հոգիի տրուած «Մասթրր աֆ Լէիզա» կոչումը, 1962, Գերմանիա
- Լրագրողներու Միութեան Լուսանկարչութեան Առաջին մրցանակ, 1979
- Վարչապետարանի Մամուլի Հրատարակչութեան եւ Տեղեկատուութեան Ընդհանուր Տնօրէնութեան կողմէ «Թուրքիան Արտերկրի մէջ Ծանօթացնելու իր Ներդրումներուն» համար, Միջազգային Մամուլի Կեդրոնի բացման առիթով Սէփթիլեր Քասրըի մէջ, Ժամանակի Նախագահ Թուրկուք Եօզալի կողմէ շնորհուած Պատույ Պարգեւ, 1991
- Յաջողակ Յարաբերութիւններու Պարգեւ, 1995
- ԻՖՏԱԿ-ի կողմէ տրուած «Տարւոյն Լուսանկարիչի Մրցանակ», 1995
- Այտըն Տոդան Հիմնարկին կողմէ տրուած «Տեսողական Արուեստներու Բարձր Պարգեւ», 1999
- Թուրքիոյ Լրագրողներու Միութեան, 50 տարին ամբողջացնող լրագրողներուն տրուած «Պուրիան Ֆէլէք» մամուլի ծառայութեան մրցանակ, 1999
- 70ամեակին առիթով Հայոց Պատրիարքարանին կողմէ տրուած Արժանաւորութեան Շքանշան, 2000
- Ֆրանսական Կառավարութեան կողմէ Իսթանպուլ Ֆրանսական Պալատին մէջ «Պատույ Լեգէոն, Սպայ Արուեստից եւ Գրականութեան» կոչումը, 2000
- Ելլտըզ Համալսարանի կողմէ Պատույ Դոկտորի կոչում, 2004
- Թուրքիոյ Հանրապետութեան Նախագահութեան Մշակոյթի եւ Արուեստի Բարձր Պարգեւ, 2005
- Թուրքիոյ Հանրապետութեան Մշակոյթի եւ Զբօսաշրջութեան Նախարարութեան, Մշակոյթի եւ Արուեստի Ծառայութեան Մրցանակ, 2008
- Փարիզի Քաղաքապետարանին կողմէ Վերմիլ Մետալ, 2009
- Թուրքիոյ Ազգային Մեծ Խորհրդարան Բարձր Ծառայութեան Պարգեւ, 2010

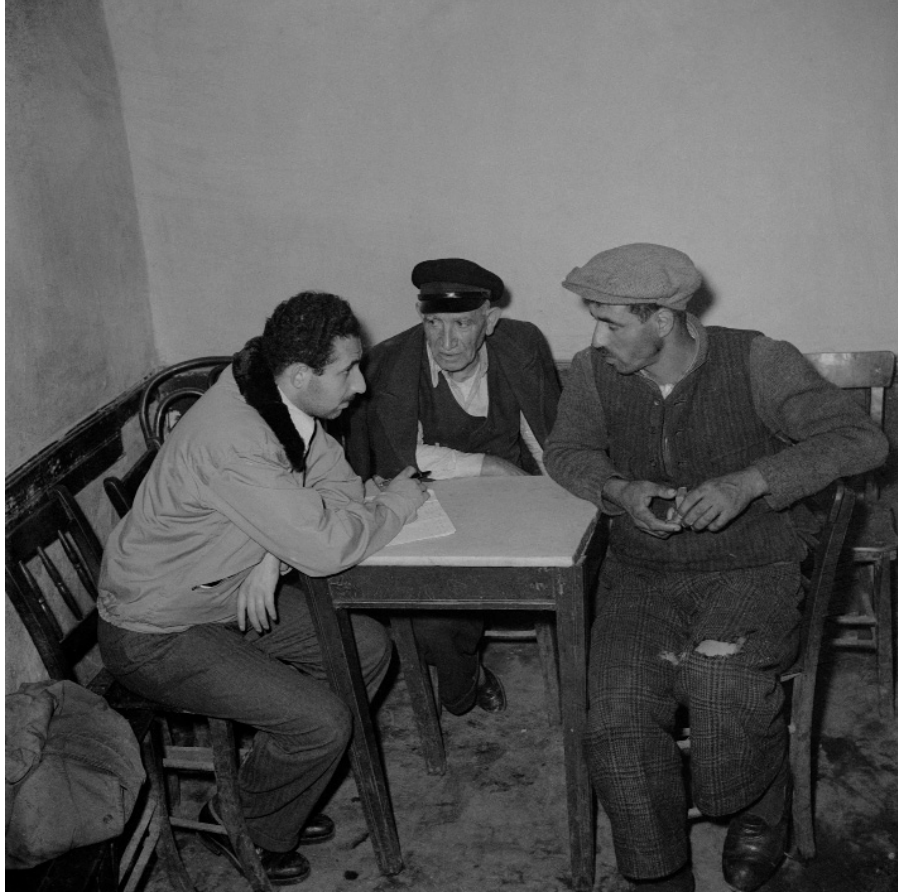
Գլխավոր Գիրքերը

- Լուսանկարներ*, 1980, Իսթանպուլ.
- Արայ Կիլերի Շարժանկարիչները*, 1989, Իսթանպուլ.
- Սինան, Սիլվյան Ահեղի ճարտարապետը*, 1992,
Փարիզ, Լոնտոն եւ Նիւ Եորք.
- Թուրքիոյ Մէջ Ապրիլ*, 1993, Փարիզ Լոնտոն եւ Նիւ
Եորք, Սինկափուր.
- Յուշեր Դին Իսթանպուլէն*, 1994, Իսթանպուլ.
- Տասնամեակ մը Այսպէս Անցաւ, Ողջոյն
Մնացողներուն*, 1994, Իսթանպուլ.
- Անցած Գոյներ*, 1995, Իսթանպուլ.
- Երկրագունդը Անոնց Դէմքերուն Վրայ*, 1995,
Իսթանպուլ.
- Յարգանք Արայ Կիլերիին*, 1998, Իսթանպուլ,
Համպուրկ.
- Բաբելոնէն Վերջ Պիտի Ապրինք*, 1996, Իսթանպուլ.
- Ուրուականներու Իսթանպուլը*, 2001, Մոնպելիէ,
Ֆրանսա.
- Երկրագունդին Վրայ Եօթը Դէմքեր*, 2002, Իսթանպուլ.
- 100 Դէմք*, 2003, Իսթանպուլ.
- Յետադարձ - 50 տարի Լուսանկարչական
Լրագրութիւն*, 2004, Իսթանպուլ, Պրէմէն.
- Արայ Կիլեր*, 2005, Իսթանպուլ.
- Արայէն Եօթանասունեօթը Տարի Անցաւ - Արայ
Կիլերի Լաւագոյնները*, 2005, Իսթանպուլ.
- Սպիտակ Աղանիով Մարդը*, 2007, Իսթանպուլ.
- Արայ Կիլեր*, 2007, Փարիզ.
- Աֆրոտիսեասի ճիչը*, 2008, Իսթանպուլ:

KUMKAPI ERMENİ BALIKÇILARI

ARMENIAN FISHERMEN AT KUMKAPI

ԳՈՒՄԳԱԲՈՒԻ ՀԱՅ ՁԿՆՈՐՄԱՆԵՐՈՒՆ ՀԵՏ

KUMKAPI ERMENİ BALIKÇILARI

ARMENIAN FISHERMEN AT KUMKAPI

ARA GÜLER

Hızla geçen zaman insanın hafızasından hiç unutmam sandığı şeyleri bile silebiliyor. İşte ben de tam 41 yıl önce Kumkapı balıkçılarıyla yapmış olduğum foto-röportajı neredeyse tamamen unutmuşum. Bir süre önce arşivimde başka şeyler ararken bu siyah-beyaz fotoğraflara rastlayınca birden o günleri anımsayıverdim: Yıl 1952, Kumkapı hâlâ ufak bir balıkçı köyüdür, İstanbul ise sularla çevrili bir kıyı şehri. Birkaç yıl sonra Sahil Yolu yapılıncaya bu şirin balıkçı limanı büsbütün başka bir biçim alacak. Ama o zaman bunun böyle olacağını kimse bilmiyor, tahmin edemiyordu; ne balıkçılar, ne balıkçı reisleri, ne Kumkapı halkı, ne de ben...

İşte bu siyah-beyaz fotoğraflar çoktan yitmiş olan bir dünyanın belki de tek tanıklarındır.

O zamanların dergi ve gazetelerinde kullanılan teknoloji henüz renkli fotoğraf basmaya müsait değildi.

The speed of passing time can erase things from a person's memory that he thinks he could never forget, just as I had almost completely forgotten the photo-report about the Kumkapı fishermen that I did exactly 41 years ago. Not too long ago, looking through my archives for something else, I came across these black-and-white photos and suddenly remembered those days.

The year was 1952, and Kumkapı was still a little fishing village. Eight years later the construction of the coastal highway would completely transform this pleasant little fishing port. But at the time, no one knew or could have guessed that this would happen: neither the fishermen, the skippers, the people of Kumkapı nor myself...

So there you have it, these black-and-white photos are perhaps the only witnesses to a world that has long since vanished.

ԳՈՒՄԿԱՔՈՒԻ ՀԱՅ ՁԿՆՈՐՍՆԵՐԸ ԱՐԱՅ ԿԻԼԵՐ

Արագ անցնող ժամանակը, մարդուս յիշողութենէն իր անմոռանալի նկատածներն իսկ կրնայ ջնջել: Ահա ես ալ ճիշդ 41 տարիներ առաջ Գումգաբուի ձկնորսներուն հետ կատարած լուսանկարչական հարցազրոյցը գրեթէ ամբողջովին մոռցած էի: Միջոց մը առաջ, երբ արխիւիս մէջ ուրիշ բաներ կը փնտռէի, այս սեւ-ճերմակ լուսանկարներուն հանդիպեցայ, իսկոյն այդ օրերը մտաբերեցի: Տարին՝ 1952, Գումգաբուն տակաւին պզտիկ ձկնորսի գիւղ մըն է, իսկ Իսթանպուլը պարսպապատ ծովեզեր-

եայ քաղաք մը: Ութ տարի ետք, երբ Ծովեզերքի ճամբան շինուէր, այս սիրուն ձկնորսական նաւահանգիստը բոլորովին տարբեր կերպարանք մը պիտի ստանար: Սակայն այն ատեն ոչ մէկը գիտէր կամ կրնար գուշակել, թէ այդպէս պիտի ըլլար. ոչ ձկնորսները, ոչ նաւավարները, ոչ Գումգաբուի բնակչութիւնը, ոչ ալ ես...

Ահա այս սեւ-ճերմակ լուսանկարները շատոնց վերացած աշխարհի մը թերեւս միակ վկաներն են: Այդ ժամանակներու ամսագիրերուն եւ թերթերուն

Ama ben yine de Kumkapı balıkçılar köyünün yıkılacağını duyunca oraya tekrar tekrar gidip çok sayıda renkli fotoğraf da çekmiştim. Arşivimde uzun uzun aradıktan sonra nihayet bu renkli fotoğrafları da bulmayı başardım. Ne var ki geçen zamanın etkisiyle hepsi kıpkırmızı olmuş, bozulmuştu. Dolayısıyla, Kumkapı balıkçıları tarihe siyah-beyaz olarak kaldı. Gecenin kör karanlığında denize çıkıp gün ağarıırken dönüyor ve avlanan balıkları goygoycularla paylaştıktan sonra kalanları balık haline götürüyorlardı. Goygoycular gecenin içinde ağ çevirerek bağıra çağırarak kürek çeker, ağa takılmış balıklar meşalenin titrek ışığında parıldayarak oynaşır ve bütün bunlar günün ilk saatlerinde İstanbul'un minareli silüetine doğru ilerlerdi. İşte o güzelim Kumkapı balıkçı köyünden kala kala birkaç siyah-beyaz fotoğraf ve anılarımdaki o alacakaranlık sabahlar kaldı.

İstanbul üç aylık dergi, sayı 7, 1993.

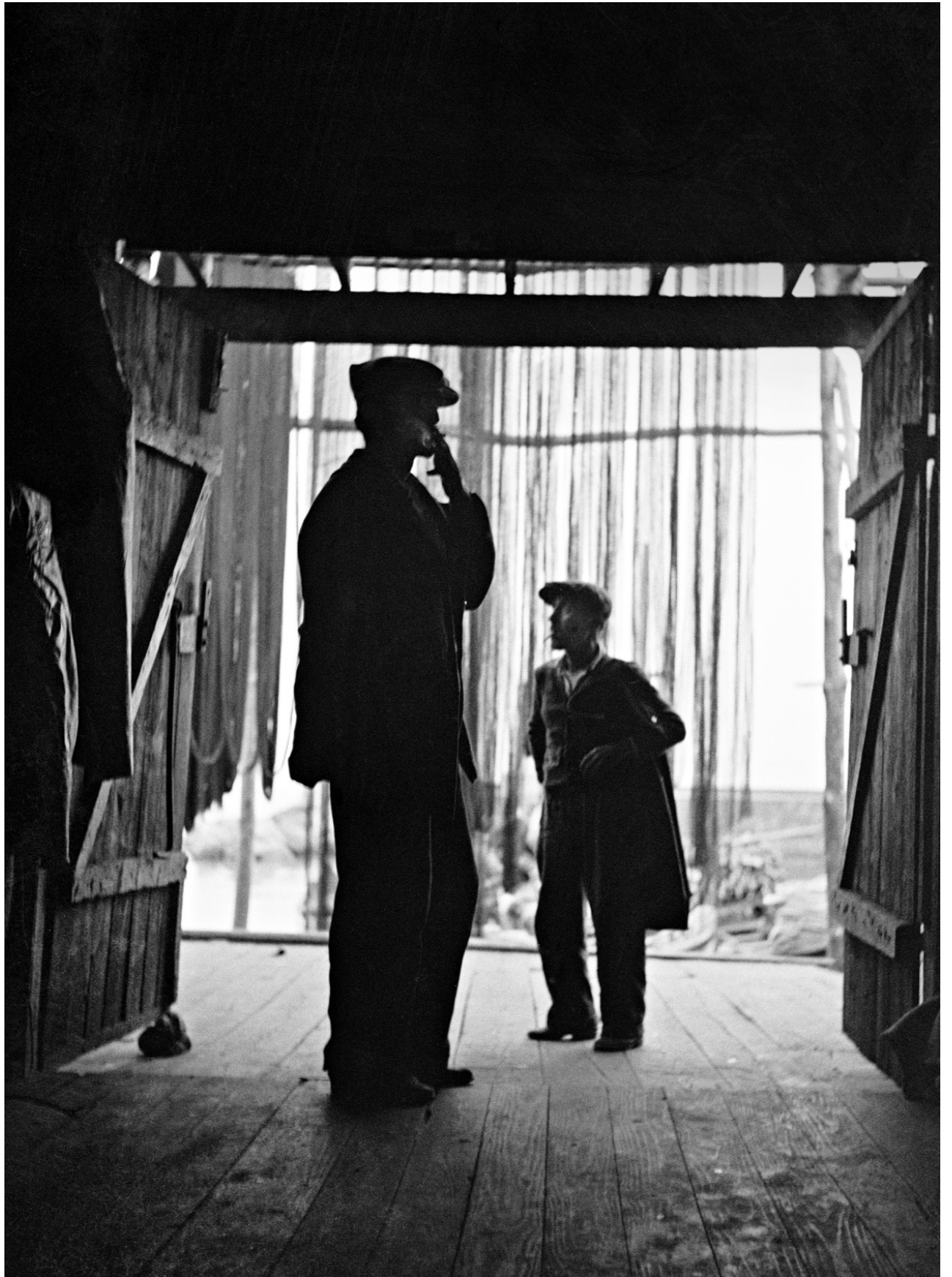
At that time, the technology used to produce periodicals and newspapers didn't permit the use of color photography. But when I heard that the Kumkapı fishermen's village was going to be demolished, I went there repeatedly and took numerous color photos. After a long search through my archives I finally succeeded in locating them, but as fate would have it, they had all reddened with the passage of time and were completely ruined. As a result, the Kumkapı fishermen are passing into history as black-and-white. The fishermen would go out to sea in the dark of night and return as the day was dawning, taking their remaining catch to the fishmarket after sharing it with the goygoycus. The goygoycus would row through the dark night, turning the nets, shouting as they rowed; the fish caught in the nets would slide and slither, sparkling in the trembling torchlight as they moved in the early hours of morning towards the minaret-studded silhouette of Istanbul. And so, this is all that remains of the lovely Kumkapı fishing village: a few black-and-white photos and my memories of those dark hours before dawn.

İstanbul trimonthly, no 7, 1993.

գործածած արհեստագիտութիւնը տակաւին գունաւոր լուսանկարներ տպելու յարմար չէր: Բայց ես դեռ եւս իմանալով թէ պիտի քանդուէր ձկնորսներու գիւղը, կրկին ու կրկին գացած, ու բազմաթիւ գունաւոր լուսանկարներ ալ արծանագրած էի հոն: Արխիւիս մէջ երկարօրէն փնտռելէ ետք, վերջապէս կրցայ գտնել այդ գունաւոր լուսանկարները: Բայց եւ այնպէս, ժամանակի ազդեցութեամբ բոլորն ալ կասկարմիր եղած, փճացած էին: Հետեւաբար Գումգաբուի ձկնորսները պատմութեան մէջ սեւ-ճերմակ ըլլալով մնացին: Գիշերուան մութին նաւարկելով արշալոյսին կը վերադառնային, եւ ձուկերը կոյկոյճիներուն հետ բաժնելէն ետք, մնացածները ձկնարան կը տա-

նէին: Կոյկոյճիները գիշերը ցանցը դարձնելով պռուշալ կանչելով կը թիավարէին, ցանցին կախուած ձուկերը ջահին մարմրող լոյսին տակ փալփալալով կը խլրտային, եւ այս բոլորը, օրուան առաջին ժամերուն, կ'ուղղուէին դէպի Ստանպուլի մինարէներով ուրուագիծը: Ահա Գումգաբուի ձկնորսներու այդ սիրուն գիւղէն մնացած չմնացածը քանի մը սեւ-ճերմակ լուսանկար եւ յիշատակներուս մէջի այդ առաւօտներն են մթնշաղով:

Իսթանպուլ եռամսեայ պարբերաթերթ, թիւ` 7, 1993:

ACEMDAĞI MAHALLESİ

THE ACEMDAĞI QUARTER

MURAT BELGE

Benim Kumkapı'ya gidip gelmeye başlamam, altmışların ilk yarısına denk düşer. O tarihlerde Menderes buralardan geçmiş, bugünkü sahil yolu (yani Kennedy Caddesi) yapılmıştı. Kumkapı tren istasyonunun altındaki geçitten geçince, bu caddeye çıkılırdı. Onun için Ara Güler'in hem anlattığı, hem de fotoğrafladığı "Acemdağı" adındaki mahalleyi ben hiç görmedim.

Fotoğraf sanatının gerçeklikle son derece sıkı fıkı bir ilişkisi vardır. Zaten o nedenle Ara Güler, bu "sanat"ın dünya çapında ustası, "Ben 'sanatçı' değilim" der durur—ama pek kimseyi inandıramaz. Ara Güler Acemdağı mahallesinin gerçekliğini kamerasıyla tesbit etmiş ve şimdi de bu gerçekliği bizlere sunuyor.

Bu röportajı 1952'de yapmış, o tarihte çekmiş bu resimleri. Benim yolumun Kumkapı'ya düşmesinden on yıl önce, bugüne göre neredeyse altmış yıl önce. Bu "zamanı" mahalleden ötürü değil, Ara'dan ötürü vur-

My visits to Kumkapı began around the first half of the 1960s. By that time Menderes had passed through here and today's seaside highway, Kennedy Road, had already been constructed. You reached this highway by going through the underground passage beneath the Kumkapı train station, so consequently I never got to know the neighborhood called "Acemdağı" that Ara Güler described and photographed.

The art of photography has a very intimate relationship with actuality. In fact, that's why Ara Güler, a world-renowned master of this "art", keeps insisting, "I'm not an 'artist'," even though he's unable to convince anyone of that. Ara Güler has captured the actuality of the Acemdağı quarter with his camera and presents us with its reality.

He conducted this series of interviews in 1952, and took these photos at that time. That was ten years before I happened upon Kumkapı, nearly sixty years

ԱՃԵՏԱՂԻ ԹԱՂԱՄԱՍԸ

ՄՈՒՐԱՏ ՊԵԼԿԷ

Գումգաբու երթալ-գալու սկսիլս կը զուգադիպի վաթսունականներու առաջին կեսին: Այդ օրերուն Մենտերէսը արդէն հոսկէ անցած եւ այսօրուան ծովեզերքի ճամբան (այսինքն Քէնէտի Պողոտան) շինուած էր: Գումգաբու շոգեկառքի կայարանին ստորգետնեայ անցքը կը բացուէր այս պողոտային վրայ: Հետեւաբար Արայ Կիւլէրին թէ՛ նկարագրած, եւ թէ լուսանկարած «Աճէմտաղի» թաղամասը երբեք չեմ տեսած:

Լուսանկարչական արուեստը չափազանց մօտէն

յարաբերուած է իրականութեան հետ: Արդէն այդ պատճառով ալ Արայ Կիւլէրը՝ այս "արուեստ"ին համաշխարհային մակարդակի վարպետը՝ «Ես "արուեստագէտ" չեմ» կ'ըսէ շարունակ, բայց ոչ մէկը կը համոզէ: Ան իր տեսախցիկով արձանագրած է Աճէմտաղի թաղամասին իրականութիւնը, եւ հիմա այդ իրականութիւնն է որ մեզի կը ներկայացնէ:

Այս հարցազրոյցը ըրած է 1952-ին եւ նոյն թուականին ալ լուսանկարած: Իմ ճամբաս Գումգաբուէն

